

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

Міжнародна науково-практична онлайн-конференція

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПРАВА В УМОВАХ
СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ**

14 квітня 2022 року

Біла Церква
2022

ЗМІСТ

Секція 1 Теоретичні, історичні, філософські, соціологічні аспекти права

Мельник Л.М., Грек І.М. «Русській мір» як політтехнологія: історія виникнення.....	5
Росавіцький О.О. Правда і міфи історії утворення російської імперії – погляд з 21 століття.....	7
Ордіна Л.Л. Діяльність УПА у другій світовій війні: бій під Гурбами (21-25 квітня 1944 р.).....	9
Настюк А.А. Роль Ігоря Рюриковича в боротьбі за княжу владу до його правління.....	11
Терещук М.М. Генезис юридичної відповідальності в публічному праві.....	15
Малишко Д.В., Терещук М.М. Теоретико-правове осмислення категорії «правова система».....	17
Козійчук Б.Р., Косович В.М. Поняття гідності: теоретико-правовий аспект.....	20
Касич Є.Ю., Лантух І.С. Булінг у дитячому середовищі: причини, наслідки та відповідальність.....	23
Процько М.І. Соціологічні та правові особливості анатомії людської деструктивності.....	25

Секція 2 Сучасні проблеми правового регулювання в галузі конституційного, адміністративного, фінансового та міжнародного права

Бровко Н.І. Проблеми правового статусу українських мігрантів в умовах військової агресії РФ.....	27
Мельник О.Г. Антикорупційні заходи у сфері сільського господарства в контексті відносин України з Європейським Союзом.....	30
Сімакова С.І. Природа права людини на свободу пересування: теоретико-правовий аналіз.....	32
Єфремова І.І. Особливості реалізації приватних прав в умовах воєнного стану.....	35
Домбровська О. Права дитини в умовах збройного українсько-російського конфлікту.....	37
Поляруш-Сафроненко С.О. Правове регулювання порядку добровільного об'єднання територіальних громад.....	41
Вакулук В.Ф., Кондратюк Т.М. Правове регулювання обліку внутрішньо переміщених осіб.....	45
Копотун І.М., Рудик М.М. Нормативно-правове забезпечення безпеки дорожнього руху: міжнародний досвід.....	47
Оніщик Ю.В. Примирення сторін як спосіб вирішення митних спорів.....	50
Макарчук В.В. Діяльність бюро економічної безпеки України в умовах воєнного стану.....	53
Самойлович А.А. Адміністративно-преюдиційні питання у сфері безпеки дорожнього руху.....	56
Нікітенко О.І. Поняття, принципи та правове регулювання адміністративної відповідальності.....	58
Дем'янченко А.С., Заєць А.П. Проблеми нормативного закріплення адміністративного захисту прав громадян на доступ до державної служби.....	62
Ковальчук І.В. Правове регулювання податкових змін в українському законодавстві, покликаних підтримати економіку в умовах воєнного стану.....	65
Малишко І.В. Альтернативні способи вирішення податкових спорів в Україні.....	68
Щербина О.Є., Настіна О.І. Медіація: формування правової культури позасудового вирішення конфліктів.....	71
Коваль О.А. Принципи адміністративно-правового забезпечення діяльності адвокатури України.....	72
Сокиринська О.А. Правовий аналіз поняття «незаконного арешту» під час міжнародного конфлікту та конфлікту неміжнародного характеру.....	75

ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРИВАТНИХ ПРАВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Єфремова І.І.

доцент кафедри цивільно-правових дисциплін, доцент
Білоцерківський національний аграрний університет
м. Біла Церква, Україна

Основні права, свободи та обов'язків людини і громадянина визначені і гарантовані основним Законом – Конституції України. Конституційні гарантії забезпечення прав і свобод людини і громадянина в Україні, базується на засаді: винятки стосовно прав і свобод людини і громадянина встановлюються самою Конституцією України, а не законами чи іншими нормативними актами. Відповідно до положення частини першої статті 64 Конституції України «конституційні права і свободи людини і громадянина не можуть бути обмежені, крім випадків, передбачених Конституцією України» [1].

Так в Конституції України окремий розділ присвячено правам і свободам людини і громадянина. Ст. 21 Конституції України визначає, що всі люди є вільні і рівні у своїй гідності та правах. Права і свободи людини є невідчужуваними та непорушними. Згідно ст. 22 Основного Закону держави права і свободи людини і громадянина, закріплені цією Конституцією, не є вичерпними. Конституційні права і свободи гарантуються і не можуть бути скасовані. Ч. 3 ст. 22 Конституції України підкреслює, що за прийняття нових законів або внесення змін до чинних законів не допускається звуження змісту та обсягу існуючих прав і свобод.

Права будь-якої людини є універсальними (тобто, вони належать усім людям в будь-яких ситуаціях незалежно від соціального становища), вродженими (тобто, вони вже належать кожній людині лише за фактом народження) і невід'ємними (це означає неможливість позбавити індивіда цих прав чи неможливість його добровільної відмови від цих прав).

Однак, на даний час Україна опинилась в умовах агресії російської федерації, і як наслідок 24 лютого 2022 року у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України Указом Президента України № 64/2022 введено воєнний стан із 05 години 30 хвилин 24 лютого 2022 року строком на 30 діб. Указом Президента України від 14 березня 2022 року № 133/2022 строк дії воєнного стану в Україні продовжено з 05 год 30 хв 26 березня 2022 року строком на 30 діб.

Воєнний стан – це особливий порядок життя країни або окремих її територій, який запроваджується з метою відвернення (усунення) загрози національній безпеці, територіальній цілісності, незалежності цієї країни.

Профільним нормативно-правовим актом, яким врегульовано більшість питань воєнного стану, є Закон України «Про правовий режим воєнного стану» (389-VIII).

Відповідно до цього Закону, особливий порядок життя країни (окремих місцевостей) під час воєнного стану полягає у наданні органам державної влади, військовому командуванню, військовим адміністраціям та органам місцевого самоврядування надзвичайних повноважень, які би дозволили ефективно боротись із загрозою для держави.

Серед ряду обмежень різних галузевих прав та обов'язків фізичних та юридичних осіб, окремо здійснюються обмежувальні заходи щодо здійснення цивільних прав та обов'язків, а саме:

- Щодо вільного розпорядження своїм майном в частині примусового відчуження майна, що перебуває у приватній або комунальній власності для потреб держави;

- щодо свободи пересування фізичних осіб – встановлення особливого режиму в'їзду і виїзду, обмеження руху громадян та транспорту;

- щодо свободи вираження своїх поглядів і зборів фізичних осіб – заборони проведення масових заходів, зборів та демонстрацій різного характеру;

- щодо свободи слова і заборони цензури – регулювання роботи ЗМІ, закладів культури, постачальників електронних комунікаційних мереж та/або послуг, поліграфічних підприємств, видавництв;

- щодо особливого порядку набуття окремих видів речей – заборони торгівлі зброєю, сильнодіючими хімічними і отруйними речовинами, а також алкогольними напоями та речовинами, виробленими на спиртовій основі.

Це не повний перелік обмежувальних заходів, оскільки для державних потреб можуть вилучатись і транспортні засоби, і промислові, електронні, телекомунікаційні об'єкти в порядку реквізиції та конфіскації.

Під час воєнного стану найбільш гострим питанням є питання про конфіскацію майна не лише для юридичних але і фізичних осіб. Це є зрозумілим і виправданим заходом, оскільки примусове відчуження майна приватної власності є одним із можливих заходів, що можуть бути впроваджені державою.

Так, відповідно до п. 10 ч. 1 ст. 346 Цивільного кодексу України, однією із підстав припинення права власності є реквізиція майна. Саме цей термін, відповідно до чинного законодавства, є застосовним у випадках примусового відчуження майна під час воєнного стану.

Реквізиція майна під час воєнного стану проводиться наступним чином:

- вилучення майна в адміністративному, а не судовому порядку;
- перехід вилученого майна виключно у державну власність;

– підставою для переходу права власності є акт державного органу, а не договір;

– здійснення оцінки вартості вилученого майна в односторонньому порядку, а не за згодою сторін.

Однак слід наголосити, що згідно ч. 2 ст. 353 Цивільного кодексу України, в умовах воєнного стану майно може бути примусово відчужене у власника з наступним повним відшкодуванням його вартості [2]. Правовий порядок примусового вилучення чи відчуження військовим командуванням майна приватних осіб (як фізичних так і юридичних) визначено у таких нормативних актах як: ст. 41 Конституції України; ст. 353 ЦК України; п. 4 ч. 1 ст. 8 ЗУ «Про правовий режим воєнного стану» (Закон 389-VIII); ст. 3 ЗУ «Про передачу, примусове відчуження або вилучення майна в умовах правового режиму воєнного чи надзвичайного стану» (Закон 4765-VI).

Таким чином, дійсно, у мирний час такі заходи є обмеженням конституційних прав і свобод людини і громадянина, а також прав і законних інтересів юридичних осіб, однак в умовах воєнного стану, як на національному так і на міжнародному рівні вони вважаються тимчасовими та розумно необхідними для відвернення державної небезпеки, зокрема у випадку ведення війни.

Список використаних джерел:

1. Конституція України [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради України (ВВР). 1996. № 30. с. 141. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>

2. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV// Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 40-44 [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/435-15>

УДК 342.7-053.215

ПРАВА ДИТИНИ В УМОВАХ ЗБРОЙНОГО УКРАЇНСЬКО-РОСІЙСЬКОГО КОНФЛІКТУ

Домбровська О.

*кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри конституційного,
адміністративного та фінансового права,
Академія праці, соціальних відносин і туризму,
м. Київ, Україна*

Технічний прогрес та поява нових видів зброї та методів ведення бойових дій у минулому столітті докорінно змінили хід сучасних збройних конфліктів.